

IN MEMORIAM

Prim. dr DUŠAN MILIĆ
pukovnik u penziji
(1935–2016)

Dvadeset četvrtog januara prošle godine preminuo je naš uvaženi anesteziolog, cenjeni kolega, saradnik i prijatelj, pukovnik u penziji, primarijus dr Dušan Milić, čovek koji je nosio u sebi najbolje i vojničke i lekarske osobine i spajao ih u jedinstvenu ličnost koja je plenila stručnošću i znanjem, impresionirala disciplinom i odgovornošću, željom i istrajnošću da unapredi vojni sanitet i medicinsku struku, uopšte.

Rođen je na Božić 1935. godine u užičkom selu Drežnik, u čestitoj, zemljoradničkoj, srpskoj porodici. Završio je čuvenu Užičku gimnaziju, odakle se 1954. godine otisnuo u Beograd, na studije medicine, u vreme kada je školovanje na fakultetu bilo pravi podvig i za roditelje sa sela i za njihovu decu. Roditelji su se odricali svega, a deca opet nisu imala dovoljno. Istrajan, savestan i disciplinovan, s visokim prosekom, u roku je završio studije medicine. Na studijama smo se i upoznali, sprijateljili i do poslednjeg njegovog dana delili sve što nam se u životu i dobro i loše dešavalo.

Kao vojni stipendista (od 1957. godine) završio je Sanitetsku oficirsku školu i u činu poručnika, kao lekar opšte prakse, poslat je 1963. godine u Mali Lošinj da u trupi odsluži obavezni lekarski staž. Specijalizaciju iz anesteziologije, tada mlade medicinske grane, započeo je 1968. godine na Vojnomedicinskoj akademiji (VMA) u Beogradu, u kojoj je potom proveo ceo svoj radni vek.

Specijalistički ispit položio je 1971. godine, a zvanje primarijusa stekao je 11. januara 1978. godine. Učestvovao je u pionirskim nastojanjima da se unapređenjem anesteziolo-

ške službe omogući bolje lečenje bolesnika operisanih od najtežih bolesti, kao što su operacije na otvorenom srcu. Voleo je da istakne da je radio s akademikom, generalom Isidorom Papom, za koga je stalno govorio da je velikan naše hirurgije. To je iziskivalo celog čoveka, dvadesetčetvoročasovnu posvećenost pacijentu, pa se dešavalo da u toku nedelje više noći probdimo s bolesnicima nego što prespavamo kod kuće.

Po prelasku u novu zgradu VMA Dušan Milić bio je zadužen za organizaciju rada u novoformiranom Centru za hitnu pomoć, za čijeg je načelnika postavljen 7. februara 1984. godine. Njegove izuzetne organizacione sposobnosti, visoka medicinska stručnost, vojnička odlučnost i disciplina došli su do punog izražaja na ovom mestu. Pod njegovim rukovodstvom Centar za hitnu pomoć funkcionisao je kao jedna od najbolje organizovanih celina VMA, gde su mnogi životi spaseni blagovremenom intervencijom koju su to znanje i organizacija omogućavali. Iskustva i znanja stečena u anesteziološkoj službi i tesna saradnja s Klinikom za anesteziju i reanimaciju, bili su dobar temelj za osmišljavanje i uspostavljanje sistema hitne vazdušne pomoći. U saradnji sa Automoto savezom tadašnje Jugoslavije i uz pomoć Auto-moto saveza Nemačke, organizovan je sistem hitne vazdušne medicinske pomoći, a najvažniji zadatak bio je osposobljavanje medicinskog osoblja i izrada medicinskih indikacija i kriterijuma za upotrebu helikoptera u prevoženju povređenih i obolelih. Uputstva, preporuke lekarima i shemu organizacione

strukture hitne vazdušne medicinske pomoći sabrali smo na jedno mesto i zajedno objavili u knjizi *Hitna vazdušna medicinska pomoć*. Od 1106 intervencija detaljno je analizirano 508 slučajeva, koji su potvrdili opravdanost hitne evakuacije povređenih i obolelih helikopterom. Ovakvu službu danas nemamo, a Dušan Milić je otišao s ovog sveta žaleći što niko od nadležnih u Ministarstvu odbrane nije našao vremena da ga primi i sasluša, da im pokloni knjigu i kaže da ne moraju osmišljavati nešto što je davno osmišljeno i besprekorno funkcionisalo.

Prim. dr Dušan Milić je imao izuzetnu sklonost ka naučno-istraživačkom radu, istoriji medicine i istoriji uopšte, a posebno se bavio istorijom srpskog naroda i vojske u balkanskim ratovima i u Prvom svetskom ratu. Jedan je od autora monografije o našem čuvenom kardiohirurgu Isidoru Papi čiji je dugogodišnji saradnik bio [Isidor Papo (1913–1996) - Život i delo", urednik Vladimir T. Jokanović, Beograd: Akademijaska medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva i Vojniomedicinska akademija, Beograd, 2013]. Pored toga, doprineo je da brojna dostignuća anesteziologa VMA budu opisana i objavljena u tada najprestižnijim medicinskim časopisima, a iz tih radova učili su lekari iz cele tadašnje Jugoslavije. To je Dušana Milića preporučilo za mesto načelni-

ka Instituta za naučne informacije VMA. Na tu dužnost stupa krajem 1995. godine i s tog mesta odlazi u zasluženu penziju početkom 2000. godine. U tom periodu (1995–2000), kao načelnik Instituta za naučne informacije VMA bio je glavni i odgovorni urednik časopisa "Vojnosanitetski pregled".

Za svoj rad, pukovnik prim. dr Dušan Milić dobio je Orden JNA sa zlatnom zvezdom, Orden rada sa zlatnim vencom, Orden JNA sa srebrnom zvezdom, Orden JNA za vojne zasluge sa zlatnim mačevima, Orden JNA za vojne zasluge u oblasti odbrane i bezbednosti, Orden JNA za vojne zasluge sa srebrnim mačevima i brojna druga priznanja.

Dušan Milić je bio čovek od svakog reda, precizan i disciplinovan, vaspitan u najboljim tradicijama srpskog domaćina, oficir koji je izučavao i upijao moral srpskog vojnika iz oslobođilačkih ratova, lekar izuzetnog stručnog znanja i humanih načela koja su njegovi kolege i pacijenti umeli da prepoznaju.

Ostaće u trajnom sećanju svih nas koji smo imali privilegiju i čast da radimo sa njim i učimo od njega. Neka mu je večna slava i hvala!

Prof. dr Tomislav Marenović
pukovnik u penziji